

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

27. februar 2023

Svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 130 (L13) af 24. februar 2023

Spørgsmål

Vil ministeren sende udvalget sit talepapir fra åbent samråd den 24/2-23, jf. L 13 – samrådssp. E og F?

Svar

Nedenfor fremgår talepapiret fra samrådet 24. februar om lovforslag om konsekvenser ved afskaffelsen af store bededag som helligdag. Det bemærkes, at det talte ord gælder.

- Tak for ordet.
- Tak for indkaldelsen til samrådet og muligheden for at redegøre for bl.a. beregningerne bag effekterne af afskaffelsen af store bededag.
- Inden jeg besvarer de to konkrete spørgsmål, vil jeg starte med at sætte ord på, hvorfor regeringen mener, at det er en fornuftig løsning at gøre store bededag til en almindelig arbejdsdag.
- Danmark har en stærk økonomi. Vores gæld er lav. Der er styr på de offentlige finanser. Vi kan så småt ane lysere horisonter i forhold til inflationen.
- Og det er selvsagt godt.
- Men – og det er et helt centralt ”men”: Når vi kigger fremad, står vi med en række udfordringer, som vil udfordre dansk økonomi i et omfang, der – set med regeringens øjne – gør, at det er dybt fornuftigt, at vi laver reformer, som er med til at skabe finansiering til, at vi kan passe godt på Danmark.
- Både vores velfærdssamfund. I forhold til klima. I forhold til vores sikkerhed i de kommende år. Vi kan ikke bare forlænge tingene med brædder,

hvis vi skal have et Danmark, som udvikler sig, og hvor vi står et godt sted – også når vi kigger ud i fremtiden.

- For hvis vi gjorde det, så ville vi stå med en række uløste problemer på ældreområdet, på sundhedsområdet, på børneområdet. Vi ville stadig have meget store udfordringer på klimaindsatsen. Og på det sikkerhedspolitiske område.
- Selv med de reformer, vi tænker at skulle lave i de kommende år, så vil vi stå i en situation, hvor vi skal tænke os om, når vi skal bruge penge.
- Vi tager det alvorligt. Alt andet ville være uansvarligt set med regeringens øjne. Samtidig mangler vi hænder på det danske arbejdsmarked. Det gør vi inden for det private og inden for offentlige i vores velfærdssamfund, bl.a. på ældreområdet.
- Og når vi kigger ind i de kommende år, så den bliver den udfordring ikke mindre. Den bliver større. Og derfor er én af opgaverne for os som regering og for os som Folketing – at se på, hvordan kan vi skaffe ikke alene økonomi, men også skaffe flere hænder.
- Ikke alene til den private del af vores erhvervsliv eller alene til vores velfærdssamfund. Men til begge dele.
- Det er derfor, at vi også som regering har sat et mål om at øge den strukturelle beskæftigelse med 45.000 fuldtidspersoner i 2030.
- Det vi har lagt frem med store bededag, handler derfor på den ene side om at skaffe ny finansiering – som vi give et provenu på ca. 3 mia. kr. – men også af skaffe flere hænder. Både som vi kan få glæde af i vores private erhvervsliv og i vores velfærdssamfund.
- Og hvis vi ikke afskaffer store bededag, ville vi være nødt til at finde pengene på anden vis.
- Der er partier, der er kommet med forslag til det. Det har vi lyttet til i anden sammenhæng. Men når man kigger på bundlinjen, så er det ikke nye penge, de partier har peget på. Det er penge, der var der i forvejen.
- Det vil sige, hvis vi bruger det på vores forsvar og sikkerhed, så kan vi ikke samtidig bruge det eksempelvis på vores ældre eller vores sundhedsvæsen eller vores klimaindsats.

- Og den anden udfordring med det udspil, der er kommet fra en række partier er, at det ikke giver flere hænder til hverken vores private erhvervs- liv eller vores velfærdssamfund.
- Når det er sagt: Jeg kan godt forstå, at vores forslag om at afskaffe store bededag har skabt debat. Det må man sige, at det har gjort.
- Grunden til, at vi alligevel har valgt det her forslag er, at det – set med vores øjne – sørger for, at *alle*, som er i arbejde, giver et bidrag. Det, synes vi, er en solidarisk løsning. Og derfor mener vi også, at det er et godt forslag.
- Der har været alternativer lagt frem fra nogle om, at vi i stedet skulle afskaffe efterlønnen, hæve skatterne eller skære ned i den offentlige sektor.
- Det er ikke regeringens politik og det ville også være en *mindre* solidarisk måde at finde provenuet på.
- Så når regeringen har foreslået at afskaffe store bededag, og når vi holder fast i forslaget, så er det fordi det – set med vores øjne – er den helt rigtige beslutning for Danmark og dansk økonomi.

*** [Spørgsmål E: Hvorfor 2012-analysen ikke oversendt tidligere?]

- Jeg vil nu vende mig mod det første spørgsmål. Her spørges igen ind til Finansministeriets beregninger. Og helt konkret til en tidligere analyse udarbejdet tilbage i 2012, som er oversendt til Finansudvalget d. 10. februar.
- Først og fremmest vil jeg understrege, at Finansministeriet har bestræbt sig på stor åbenhed omkring beregningerne.
- Ministerierne har svaret på mere end 100 spørgsmål til lovforslaget.
- Der har været to tekniske gennemgange. En for Beskæftigelsesudvalget og en offentlig teknisk gennemgang.
- Derudover har ministeriet deltaget i høringen i onsdags.
- Der har tidligere været et samråd og nu samrådet i dag.
- Det, mener jeg, er en ganske åben tilgang. Og det synes også er fornuftigt, fordi der er mange og udmærkede og helt væsentlige spørgsmål. Og det er et teknisk vanskeligt område, som samtidig deler vandene.
- Jeg vil godt fremhæve en række vigtige fakta i forhold til beregningerne:

- For det første: Finansministeriet har siden 2012 anvendt de samme regneprincipper i spørgsmål om både at afskaffe eller indføre helligdage. Fx i forbindelse med et forslag om at gøre valdemarsdag til dansk nationaldag.
- For det andet: Finansministeriet lægger til grund, at der vil være et gennemslag på arbejdstiden af at afskaffe en helligdag på $\frac{3}{4}$. Med andre ord vil der være en virkning på arbejdstiden, men ikke en fuld virkning. Det fører til, at arbejdsudbuddet stiger varigt med 8.500 fuldtidspersoner ifølge Finansministeriets vurderinger.
- For det tredje: Det blev i 2012 vurderet, at det var nødvendigt at inddrage **flere** kilder for at vurdere virkningen af at afskaffe eller indføre en helligdag.
- Vurderingen af et gennemslag på $\frac{3}{4}$ blev i 2012 fastlagt på baggrund af en **samlet** vurdering, hvor den oversendte analyse baseret på arbejdskraftundersøgelsen var ét af flere elementer.
- Analysen stod derfor **ikke** alene i forhold til at fastlægge gennemslaget. Hvilket Finansministeriet også har gjort opmærksom på.
- I forbindelse med analysearbejdet i 2012 er der også blevet set på den langsigtede sammenhæng mellem aftalte- og præsterede timer. Denne analyse viste en sammenhæng svarende til et gennemslag på ca. 80 pct.
- Samlet set lagde Finansministeriet sig derfor i 2012 fast på et gennemslag på $\frac{3}{4}$. Det ligger lidt højere, end resultaterne fra arbejdskraftundersøgelsen pegede på, men lidt lavere end den historiske sammenhæng mellem aftalt- og præsteret arbejdstid.
- Den samlede vurdering og beslutning om et gennemslag på $\frac{3}{4}$ fremgår af et internt baggrundspapir, der ligeledes er udarbejdet i 2012, og som også er oversendt til Folketingets Beskæftigelsesudvalg.
- For det fjerde: I forbindelse med den aktuelle debat har Finansministeriet genbesøgt beregningsforudsætningerne og blandt andet opdateret undersøgelsen af den historiske sammenhæng mellem aftalte- og præsterede timer. De nye beregninger giver et billede i tråd med vurderingen fra 2012 og understøtter derfor fortsat vurderingen om et gennemslag på $\frac{3}{4}$.
- Lad mig derfor gentage, at Finansministeriet siden 2012 og under skiftende regeringer har anvendt et gennemslag på $\frac{3}{4}$ ved afskaffelse af en helligdag, herunder også store bededag. Og virkningen vurderes at være varig.

Det er fortsat ministeriets vurdering. Og det understøttes af de nye analyser.

- Samrådsspørgsmålet kan læses som om, at ministeriet på et tidspunkt har justeret sin vurdering af gennemslaget. Det har ministeriet *ikke*, som jeg har redegjort for her i min tale, og som ministeriet har redegjort for i den høring, der blev afholdt tidligere på ugen.
- Det er også værd at understrege endnu en gang, at gennemslaget er udtryk for en samlet vurdering. Og i den samlede vurdering har der indgået forskellige overvejelser. Den samlede vurdering var og er et gennemslag på $\frac{3}{4}$.
- Jeg anerkender fuldt ud, at det her er noget, der har givet anledning til debat. Også blandt økonomer. Økonomi er ikke en eksakt videnskab og det er kun udmærket, at man kan drøfte tingene.
- Men jeg vil også gøre det meget klart, at jeg har fuld tillid til Finansministeriets beregninger bag lovforslaget, og det er selvfølgelig disse vurderinger, regeringen på helt normal vis lægger til grund for behandlingen af lovforslaget.
- Det gælder både, for så vidt angår, hvor stor effekten er og spørgsmålet om, hvorvidt effekten er varig eller ej.

*** [Spørgsmål F: Hvorfor ikke afvente KP23 og evt. større råderum?]

- Så er der yderligere spurgt til, hvorfor regeringen ikke afventer Danmarks Konvergensprogram 2023, før man træffer beslutning om at afskaffe store bededag. Der henvises således til, at råderummet kan vise sig at blive større i kommende fremskrivninger.
- Råderummet opdateres løbende i forbindelse med de mellemfristede fremskrivninger. Den seneste vurdering var i august sidste år.
- Næste gang råderummet opdateres vil være i forbindelse med Danmarks Konvergensprogram 2023, der kommer til foråret.
- Danmark er kommet ekstraordinært godt igennem coronakrisen. Og det er klart, at det vil være glædeligt, hvis dansk økonomi viser sig endnu stærkere, end hvad vi hidtil har forudsat, og råderummet viser sig større end tidligere skønnet. Det må vi se, når Danmarks Konvergensprogram 2023 bliver præsenteret.

- Men jeg vil godt i dag understrege, at vi står med **så** store udfordringer i forhold til vores velfærd, den grønne omstilling og nye sikkerhedspolitiske udfordringer, at vi – selv hvis der sker en forbedring i råderummet – fortsat vil have behov for at lave reformer, ny finansiering og flere hænder.
- Den udfordring går ikke væk, selv hvis Danmarks Konvergensprogram 2023 skulle vise et mere positivt resultat end sidst.
- Så vi ved godt afskaffelsen af store bededag er noget, der giver stor debat. Men vi mener, at det er det ansvarlige at gøre.

*** [*Afslutning*]

- Til sidst vil også bare sige, at Finansministeriet har som sagt brugt de samme regneprincipper i de sidste 10 år.
- Der har også undervejs i debatten – også fra politisk hold – været nogen, der har nævnt, om det måske kunne være sådan, at det var en regering eller finansminister, der fortalte Finansministeriet, hvordan bundlinjen skulle være på regnestykket.
- Til det vil jeg bare sige, det er ikke sådan jeg arbejder som Finansminister. Det er heller ikke sådan, finansministeriets medarbejdere arbejder. Og heldigvis for det. Og punktum i forhold til den diskussion.
- Tak for ordet.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister